

รายละเอียดของรายวิชา

วิทยาลัยการออกแบบ ภาควิชาศิลปะภาพถ่ายและมีเดียอาร์ต

หลักสูตร ศิลปบัณฑิต ศิลปะภาพถ่ายและมีเดียอาร์ต (2568)

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

PHO 130	การถ่ายภาพเบื้องต้น (Basic Photography)	3(1-4-4)
วิชาบังคับร่วม	-	
วิชาบังคับก่อน	-	
ภาคการศึกษา	1/2568	
กลุ่ม	01	
ประเภทของวิชา	☐ วิชาปรับพื้นฐาน ☐ วิชาศึกษาทั่วไป ☒ วิชาเฉพาะ ☐ วิชาเลือกเสรี	
อาจารย์ผู้รับผิดชอบ	อ.ณรงค์ฉัตร ราชขมภู	☒ อาจารย์ประจำ
อาจารย์ผู้สอน	อ.ณรงค์ฉัตร ราชขมภู	☒ อาจารย์ประจำ ☐ อาจารย์พิเศษ
สถานที่สอน	สาขาศิลปะภาพถ่ายและมีเดียอาร์ต	☒ ในที่ตั้ง ☐ นอกที่ตั้ง
วันที่จัดทำ	15 สิงหาคม 2568	

หมวดที่ 2 วัตถุประสงค์ของรายวิชาและส่วนประกอบของรายวิชา

1. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

- 1) เรียนรู้ เข้าใจประเภทของกล้องถ่ายภาพดิจิทัล กล้องฟิล์ม และอุปกรณ์ถ่ายภาพ
- 2) เข้าใจ มีทักษะพื้นฐานการถ่ายภาพ และการใช้งานกล้องดิจิทัล กล้องฟิล์ม และอุปกรณ์ถ่ายภาพ
- 3) มีทักษะกระบวนการล้างฟิล์ม และอัดขยายภาพขาวดำ
- 4) สามารถนำเทคนิคพื้นฐานการถ่ายภาพไปประยุกต์ใช้ และพัฒนาต่อ
- 5) เข้าใจที่บริบทการตีความหมายภาพถ่ายที่ สัมพันธ์ในบริบททางวัฒนธรรม

2. คำอธิบายรายวิชา

พื้นฐานงานภาพถ่ายขาวดำ การใช้กล้องฟิล์ม และอุปกรณ์ แนะนำการใช้กล้องดิจิทัล และเครื่องมือที่จำเป็น ลักษณะเฉพาะของงานภาพถ่ายแต่ละประเภทที่แตกต่าง องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง อารมณ์ และโทนสี ความงามในบริบทการตีความหมายทางวัฒนธรรม การทำงานด้วยกล้องดิจิทัล และอุปกรณ์ภาพนิ่ง

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา

มี 5 ชั่วโมง/สัปดาห์

■ e-mail : narongchat.r@rsu.ac.th

■ Facebook :

<https://www.facebook.com/groups>

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (Course Learning Outcomes: CLOs) :

- 1) เข้าใจหลักการถ่ายภาพพื้นฐานต่าง ๆ การควบคุมกล้องฟิล์ม กล้องดิจิทัล และอุปกรณ์ที่จำเป็น
- 2) สามารถถ่ายภาพภาพพื้นฐานประเภทต่าง ๆ ได้
- 3) เข้าใจ และสามารถปฏิบัติการถ่ายภาพ นำเสนอ ความงาม การตีความหมายภาพถ่ายในบริบททางวัฒนธรรม

หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

การพัฒนาผลการเรียนรู้รายวิชาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง มีดังต่อไปนี้

1. ความรู้

PLOs	สาระผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (CLOs)	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1	มีความรู้ และเข้าใจหลักการถ่ายภาพพื้นฐาน	● สอนแบบบรรยาย สาธิต ● ฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็น ● มอบหมายงาน ● สนทนา เสนอความคิดเห็น วิวิจารณ์ผลงานร่วมกัน	● ประเมินและให้คะแนนจากงานที่มอบหมาย ● ประเมินจากการทำ Project การนำเสนอผลงาน
2	สามารถใช้กล้องถ่ายภาพได้ถูกต้องกับชนิดของภาพถ่าย และใช้เครื่องมืออุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม	● สอนแบบบรรยาย สาธิต ● ฝึกปฏิบัติ	● ประเมินและให้คะแนนจากงานที่มอบหมาย

		● ถาม ตอบมอบหมายงาน ที่ส่งเสริมการคิด วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ● ยกตัวอย่างกรณีศึกษา และตัวอย่างผลงาน	● ประเมินจากการสอบ และผลงานที่มอบหมาย ให้ทำ
--	--	--	---

2. ทักษะ

PLOs	สาระผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (CLOs)	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
3	สามารถคิดวิเคราะห์ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และฝึกการแก้ปัญหา ระหว่างปฏิบัติงาน	● สอนแบบบรรยาย และถามตอบ มอบหมายงาน ที่ส่งเสริมการคิด วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ● ฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็น ● สนทนา เสนอความคิดเห็น วิจาร์ณผลงาน ร่วมกัน	● ประเมินและให้คะแนน จากงานที่มอบหมาย
4	สามารถประยุกต์ความรู้ และทักษะกับการแก้ไขปัญหาในวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม	● สอนแบบบรรยาย และถามตอบ มอบหมายงาน ที่ส่งเสริมการคิด วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ● ฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็น ● สนทนา เสนอความคิดเห็น วิจาร์ณผลงาน ร่วมกัน	● สังเกตพฤติกรรม ● ประเมินและให้คะแนน จากงานที่มอบหมาย

3. จริยธรรม

PLOs	สาระผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (CLOs)	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
5	มีระเบียบ วินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อนตนเองและ	● สอดแทรกเนื้อหา ด้านความมีวินัย ตรงต่อเวลา	● สังเกตพฤติกรรม การส่งงานจะต้อง

	สังคม	รับผิดชอบตนเองและสังคม สอนแทรกคุณธรรมจริยธรรมในระหว่างที่ทำโครงการโดยการพูดคุยกับนักศึกษา เน้นความรับผิดชอบต่องาน วินัย จรรยาบรรณ ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในกลุ่ม ความถ่อมตนและความมีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน และความไม่ละโมภ	เป็นไปตามกำหนดเวลาเพื่อฝึกให้นักศึกษา รับผิดชอบต่องานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีความตรงต่อเวลา
--	-------	--	---

4. ลักษณะบุคคล

PLOs	สาระผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (CLOs)	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
6	มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	มอบหมายงานให้ส่งตามระยะเวลาที่กำหนด	- สังเกตพฤติกรรมและการส่งงาน - ประเมินและให้คะแนนจากงานที่มอบหมาย
7	มีความคิดสร้างสรรค์ การแสดงออก การสร้างความแตกต่าง	มอบหมายงานโครงการ การบ้าน	ประเมินและให้คะแนนจากงานที่มอบหมาย

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนและสื่อที่ใช้	จำนวนชั่วโมง	ผู้สอน
1	แนะนำรายวิชา และแผนการเรียนการสอน	- บรรยาย (PDF และPPT)	5	อ.ณรงค์ฉัตร ราชชมภู
2	- ประวัติศาสตร์ภาพถ่าย - กำเนิดการถ่ายภาพ Daguerreotype, Wet Plate,	- บรรยายหน้าชั้นเรียน (PDF และPPT) - ทดสอบความรู้ก่อนและ	5	อ.ณรงค์ฉัตร ราชชมภู

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนรู้ สอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
	Dry Plate ฯลฯDaguerreotype, Wet Plate, Dry Plate ฯลฯ - จุดกำเนิดศิลปะภาพถ่ายของโลก ศิลปะสมัยใหม่ - พัฒนาการของการบันทึกภาพ ตั้งแต่ยุคแรกเริ่ม - ศิลปะการถ่ายภาพในศตวรรษที่ 19 ถึง ศตวรรษที่ 20	หลังเรียน		
3	- รู้จักกล้องถ่ายภาพ และอุปกรณ์ถ่ายภาพ - ประเภทของกล้อง (DSLR, Mirrorless, Compact, Smartphone, Etc.) - ส่วนประกอบและการทำงานของกล้อง - การตั้งค่าโหมดต่าง ๆ ของกล้องถ่ายภาพ (โหมด M, A/Av, S/Tv, P, Auto) - White Balance และผลต่อโทนสีของภาพ - การควบคุมการรับแสง (Exposure) - ความสัมพันธ์ของ Aperture, Shutter Speed, ISO (Exposure Triangle)	- บรรยาย (PDF และPPT) - กิจกรรม สาธิต ปฏิบัติ Workshop ในชั้นเรียน ทำความเข้าใจการวัดแสง (Exposure Triangle)	5	อ.ณรงค์ฉัตร ราชชมภู
4	- เลนส์ และมุมมอง (Perspective) - ประเภทเลนส์ (Wide, Standard, Telephoto, Macro) ผลต่อภาพและอารมณ์ - แสงและการจัดแสง (Lighting) แสงธรรมชาติ. แสงประดิษฐ์,	- บรรยาย (PDF และPPT) - กิจกรรม Workshop ปฏิบัติ ในชั้นเรียน - อภิปรายผลงานร่วมกัน	5	อ.ณรงค์ฉัตร ราชชมภู

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนรู้ สอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
	คุณสมบัติของแสง, การใช้รีเฟลกเตอร์ และแฟลช			
5	- องค์ประกอบภาพในงานศิลปะ (Composition) - ทศนธาตุ (Elements of Art) - ความสำคัญของทั้งสองหัวข้อในงานภาพถ่าย - เดินสำรวจพื้นที่ สถาปัตยกรรม และบริเวณรอบ ๆ ถ่ายภาพที่แสดงถึงทศนธาตุแต่ละประเภท	- บรรยายหน้าชั้นเรียน (PDF และPPT) - กิจกรรม Workshop ปฏิบัติ ในชั้นเรียน - อภิปรายผลงานร่วมกัน	5	อ.ณรงค์ฉัตร ราชชมภู
6	- แนะนำศิลปินภาพถ่าย Masters of Photography and Most Famous Photographers - การถ่ายภาพบุคคล (Portrait Photography) - การถ่ายภาพทิวทัศน์ (Landscape Photography) / City Scape - แนะนำการถ่ายภาพทั้ง 2 ประเภทเพื่อถ่ายภาพนอกสถานที่ในสัปดาห์ต่อไป - การจัดการไฟล์ภาพ ปรับแต่งขั้นพื้นฐาน Processing, Photoshop, Light room - ส่งงาน Project ถ่ายภาพนอกสถานที่ ถ่ายภาพบุคคล	- บรรยาย (PDF และPPT) - สาธิต ฝึกปฏิบัติ - ทดสอบความรู้ก่อนและหลังเรียน - มอบหมายงานปฏิบัติ	5	อ.ณรงค์ฉัตร ราชชมภู
7	- ส่งงาน Project ถ่ายภาพนอกสถานที่ ถ่ายภาพบุคคล - ตรวจงาน สรุป แนะนำไปพัฒนาปรับปรุง - การอ่านภาพถ่าย การตีความภาพถ่ายในบริบทวัฒนธรรม	- นำเสนอ อภิปรายร่วมกัน - บรรยาย มอบหมายงาน	5	อ.ดร.สุชีพร วรรณสุต อ.ณรงค์ฉัตร ราชชมภู

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนรู้ สอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
8	- สอบกลางภาค - กิจกรรมถ่ายภาพนอกสถานที่	- กิจกรรมถ่ายภาพนอก สถานที่	-	ทีมอาจารย์ผู้สอน
9	- ถ่ายภาพด้วยฟิล์ม และ ภาพถ่ายดิจิทัล ความแตกต่าง ระหว่างภาพจากฟิล์ม และภาพจาก ไฟล์ดิจิทัล - ประเภทของฟิล์มและการเลือกใช้ ฟิล์ม - การล้างฟิล์มในห้องมืด (กระบวนการและเทคนิค) - มอบหมายงานปฏิบัติถ่ายภาพฟิล์ม	- บรรยาย (PDF และPPT) - ทดสอบความรู้ก่อนและ หลังเรียน - มอบหมายงาน	5	อ.ณรงค์ฉัตร ราชชมภู
10	- แนะนำการถ่ายภาพฟิล์มขาวดำ และห้องมืด - หลักการพื้นฐานของการถ่ายภาพ ฟิล์มขาวดำ - องค์ประกอบของห้องมืด (Darkroom) และการจัดพื้นที่ ทำงาน - อุปกรณ์สำหรับล้างฟิล์มและอัด ขยายภาพ การล้างฟิล์มขาวดำ (Film Developing) แนะนำเคมีที่ ใช้ล้างฟิล์ม Developer, Stop Bath, Fixer, Wetting Agent ขั้นตอน การโหลดฟิล์ม และล้าง ฟิล์มใน Tank การคำนวณเวลา อุณหภูมิเพื่อ เตรียมสารเคมี, การล้าง, การตาก ฟิล์ม	- บรรยาย (PDF และPPT) - สาธิต ปฏิบัติ Workshop การล้างฟิล์ม ขาวดำในชั้นเรียน	5	อ.ณรงค์ฉัตร ราชชมภู
11	- แนะนำพื้นฐานการอัดขยายภาพ ขาวดำ (Printing) - การดูเนกาทีฟ (ความหนา-บาง,	- บรรยาย (PDF และPPT) - Workshop สาธิต ปฏิบัติ	5	อ.ณรงค์ฉัตร ราชชมภู

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนรู้ สอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
	คอนทราสต์, รายละเอียดต่าง ๆ - การนำเนกาทีฟมาอัดขยาย Contact Print เพื่อเลือกภาพ แนะนำเคมีที่ใช้อัดขยายภาพ Developer, Stop Bath, Fixer - การเลือกกระดาษอัดขยายภาพ ขาวดำ (Glossy, Matte, Multigrade) - การทดสอบเวลาอัด Test Strip			
12	- แนะนำการอัดขยายภาพขนาดใหญ่ (Final) - ฝึกใช้เครื่องอัดขยายภาพกับ เนกาทีฟที่เลือกมา - การทำ Test Strip เพื่อหาค่าเวลา ที่เหมาะสมในการอัดขยายจริง - ฝึกการปรับโทน และคอนทราสต์ ของภาพด้วย Filter - แนะนำเทคนิคการ Burning & Dodging ในห้องมืด	- บรรยาย (PDF และPPT) - กิจกรรม Workshop การอัดขยายภาพขาวดำ (Final) ในชั้นเรียน - อภิปรายผลงานร่วมกัน	5	อ.ณรงค์ฉัตร ราชชมภู
13	อัดขยายภาพขนาดใหญ่ (Final) พร้อมให้คำแนะนำจากทีมอาจารย์ ผู้สอน ครั้งที่ 1	- Workshop ปฏิบัติ - อภิปรายผลงานร่วมกัน	5	อ.ณรงค์ฉัตร ราชชมภู
14	อัดขยายภาพขนาดใหญ่ (Final) พร้อมให้คำแนะนำจากทีมอาจารย์ ผู้สอน ครั้งที่ 2	- Workshop ปฏิบัติ - อภิปรายผลงานร่วมกัน	5	อ.ณรงค์ฉัตร ราชชมภู
15	ส่งงานอัดขยายภาพถ่ายทั้งหมด สรุปการทำงาน แนะนำขั้นตอนการ นำเสนอ และเผยแพร่ผลงาน นิทรรศการภาพถ่ายขาวดำ	- ตรวจสอบทั้งหมดใน เทอม - แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และวิพากษ์ วิจารณ์งานใน ชั้นเรียน - สรุปผลการเรียนตลอด	5	อ.ณรงค์ฉัตร ราชชมภู

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
		เทอม ปิดชั้นเรียน		

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วน ของการ ประเมินผล
1, 2, 3, 4, 5, 6	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอ ความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาค การศึกษา	20%
1, 2, 3, 4, 5, 6	การนำเสนอ ปฏิบัติงาน ผลงาน และโครงการ	3, 4, 5, 11, 15	80%

3. ความสอดคล้อง Course Learning Outcome (CLOs) กับผลลัพธ์การเรียนรู้

CLOs	1.ความรู้		2.ทักษะ		3.จริยธรรม		4.ลักษณะ บุคคล	
	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
CLO 1 เข้าใจหลักการถ่ายภาพพื้นฐาน ต่าง ๆ การควบคุมกล้องฟิล์ม กล้อง ดิจิทัล และอุปกรณ์ที่จำเป็น	✓	✓			✓		✓	
CLO 2 สามารถถ่ายภาพพื้นฐาน ประเภทต่าง ๆ ได้			✓	✓	✓		✓	
CLO 3 เข้าใจ และสามารถปฏิบัติการ ถ่ายภาพ นำเสนอ ความงาม การตีความ ภาพถ่าย การทำงานด้วยกล้องดิจิทัล และอุปกรณ์ถ่ายภาพพื้นฐาน	✓	✓	✓		✓		✓	✓

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

- ประวัติการถ่ายรูปยุคแรกของไทย (อเนก นาวิกมูล)
- ล้างฟิล์ม อัดขยายภาพ ตามหลักแผนใหม่ (พยุ่ง จอมพิทักษ์)
- 20th Century Photography (Taschen)
- Photographers A-Z (Taschen)

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

Davenport, Alma. (1991). *The History of Photography : An Overview*. Albuquerque : University of New Mexico Press.

Department of Photography. (2017) “A personal History of Visual Symbiosis”. Patum Thani: Department of Photography, Faculty of Art and Design, Rangsit University

Green, Jonathan. (1984). *American Photography: A Critical History 1945 to Present*. New York, NY : Harry N. Abrams

Scharf, Aaron. (1968). *Art and photography*. London : Allen Lane

Sontag, Susan (1977), *On Photography*, Penguin Books, London

Szarkowski, John. (1966). *The Photographer’s Eye*. New York, NY: Museum of Modern Art

Walter Benjamin (1968). Hannah Arendt, ed. “The Work of Art in the Age of Mechanical Reproduction”, *Illuminations*. London: Fontana. pp. 214–18

Zhuang, Wubin. (2016). “Photography in Southeast Asia: A Survey”. Singapore: NUS Press

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

-

หมวดที่ 6 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลกระบวนการเรียนการสอนโดยนักศึกษา

- ☒ การประเมินประสิทธิภาพการสอนโดยนักศึกษา
- ☒ แบบประเมินกระบวนการเรียนการสอน
- ☐ การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- ☐ การสะท้อนคิด จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- ☐ ข้อเสนอแนะผ่านช่องทางออนไลน์ ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนักศึกษา
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

2. กลยุทธ์การประเมินการจัดการเรียนรู้

- ☒ แบบประเมินผู้สอน
- ☐ สะท้อนโดยนักศึกษา
- ☐ ผลการสอบ
- ☒ การทวนสอบผลประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้
- ☒ การประเมินโดยคณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาการ

☒ การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน

☐ อื่นๆ (ระบุ)

3. กลไกการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

☒ สัมมนาการจัดการเรียนการสอน

☐ การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

☐ อื่นๆ (ระบุ)

4. กระบวนการทวนสอบผลลัพธ์การเรียนรู้ของกระบวนการวิชานักศึกษา

☒ มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบรายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

☒ การทวนสอบการให้คะแนนการตรวจผลงานของนักศึกษาโดยกรรมการประจำภาควิชาและคณะ

☐ การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร

☐ อื่นๆ (ระบุ)

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการวิชา

☐ ปรับปรุงกระบวนการวิชาในแต่ละปี ตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบตามข้อ 4

☒ ปรับปรุงกระบวนการวิชาในแต่ละปี ตามผลการประเมินผู้สอนโดยนักศึกษา

☐ อื่นๆ (ระบุ)